

Коли відбувається незрозуміле...

Вступ у педагогіку екстрених
випадків та педагогіку травм

Бернд Руф

Педагогіка екстрених випадків

Психотравматичні принципи

Що мається на увазі сьогодні під травматизацією?

Травма як

„Відчуття життєвої невідповідності між загрозливими ситуативними факторами та індивідуальними можливостями їх подолання, яке супроводжується почуттям безпорадності та беззахисного залишення напризволяще, та спричиняє тривале потрясінні в розуміння себе та світу.“

Рідессер/Фішер (2009⁴): Посібник по психотравматології, 84, Мюнхен/Базель

Що розуміємо під поняттям травматизації?

Опис травми

1. Травма як рана
2. Травма як заціпеніння та порушення ритмів
3. Травма як порушення у стосунках
4. Травма як досвід зіткнення зі смертю

Що розуміємо під поняттям травматизації?

Категорії травм

1. Монотравма

2а. Мультитравми

2b. Серійні травми

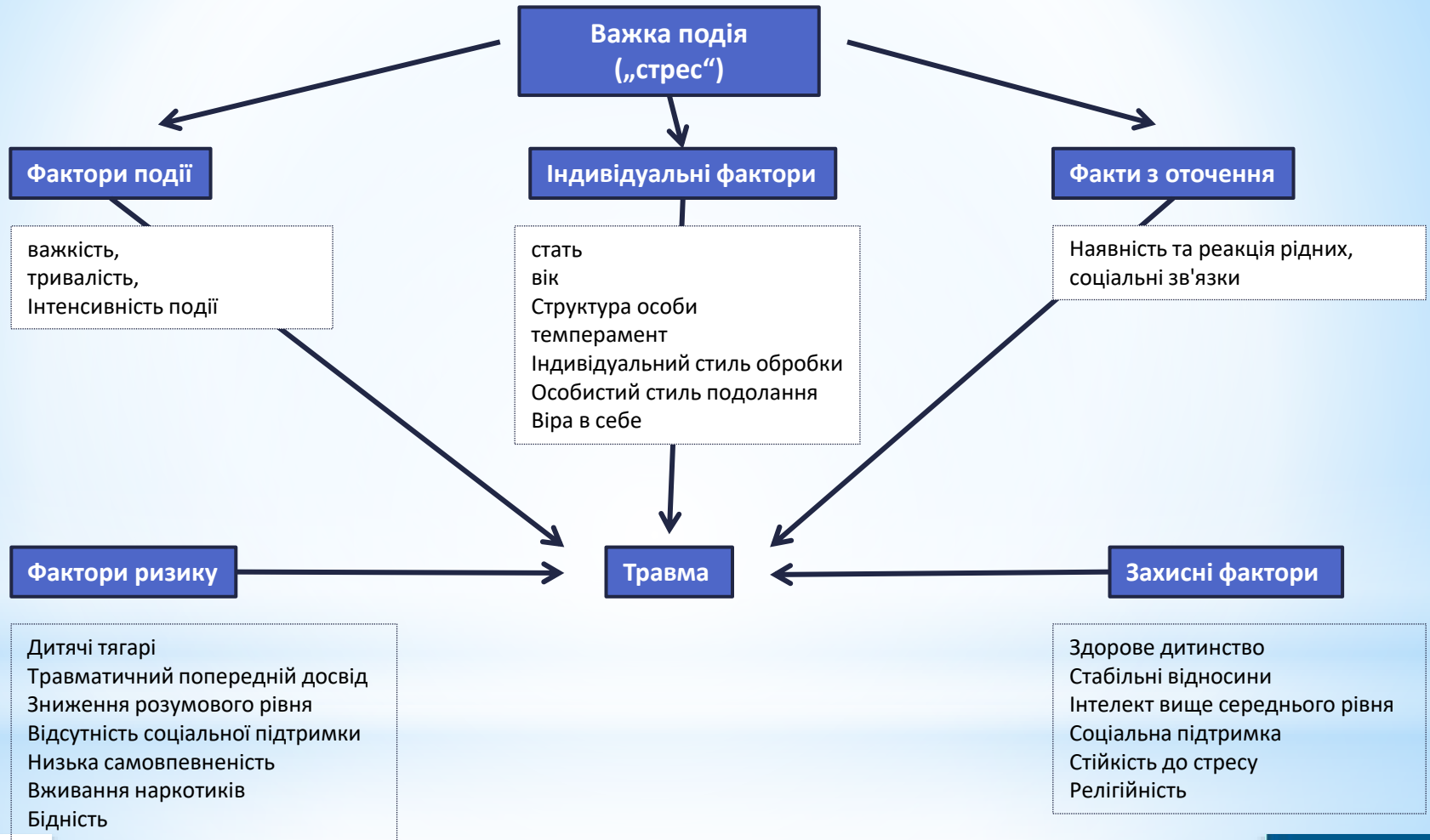
2с. Травми розвитку

3. Вербальні травми

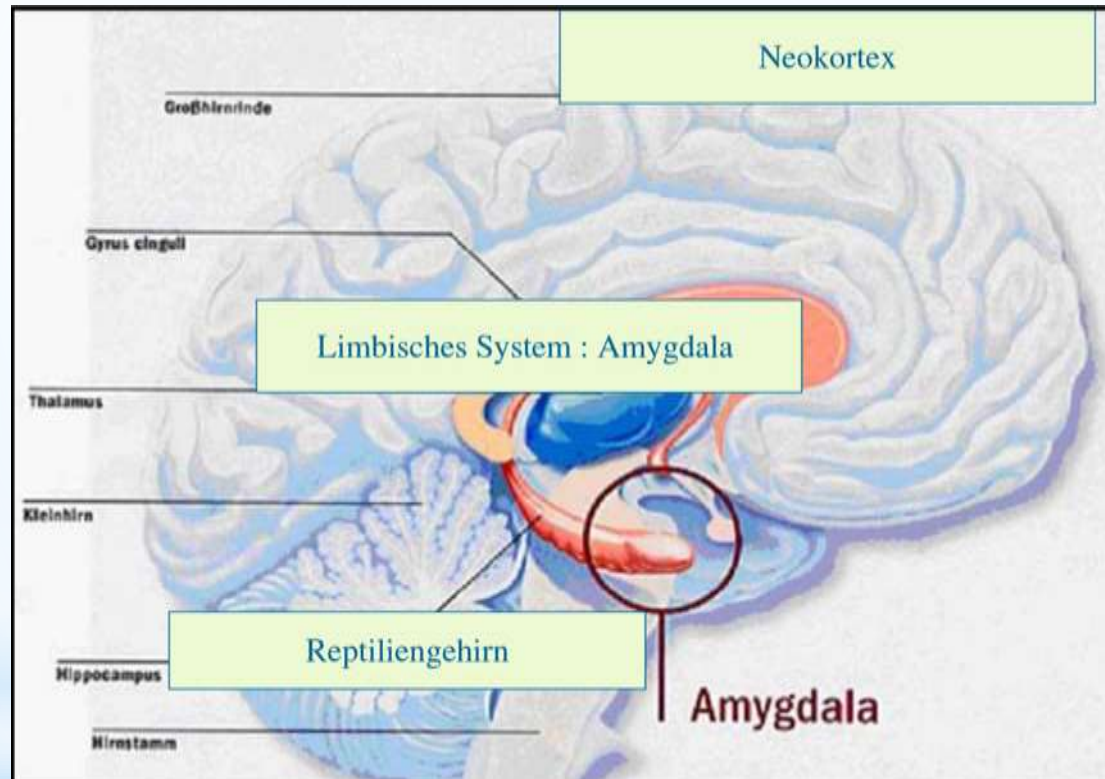
4. Травми від стосунків

Як важка подія переростає у травму?

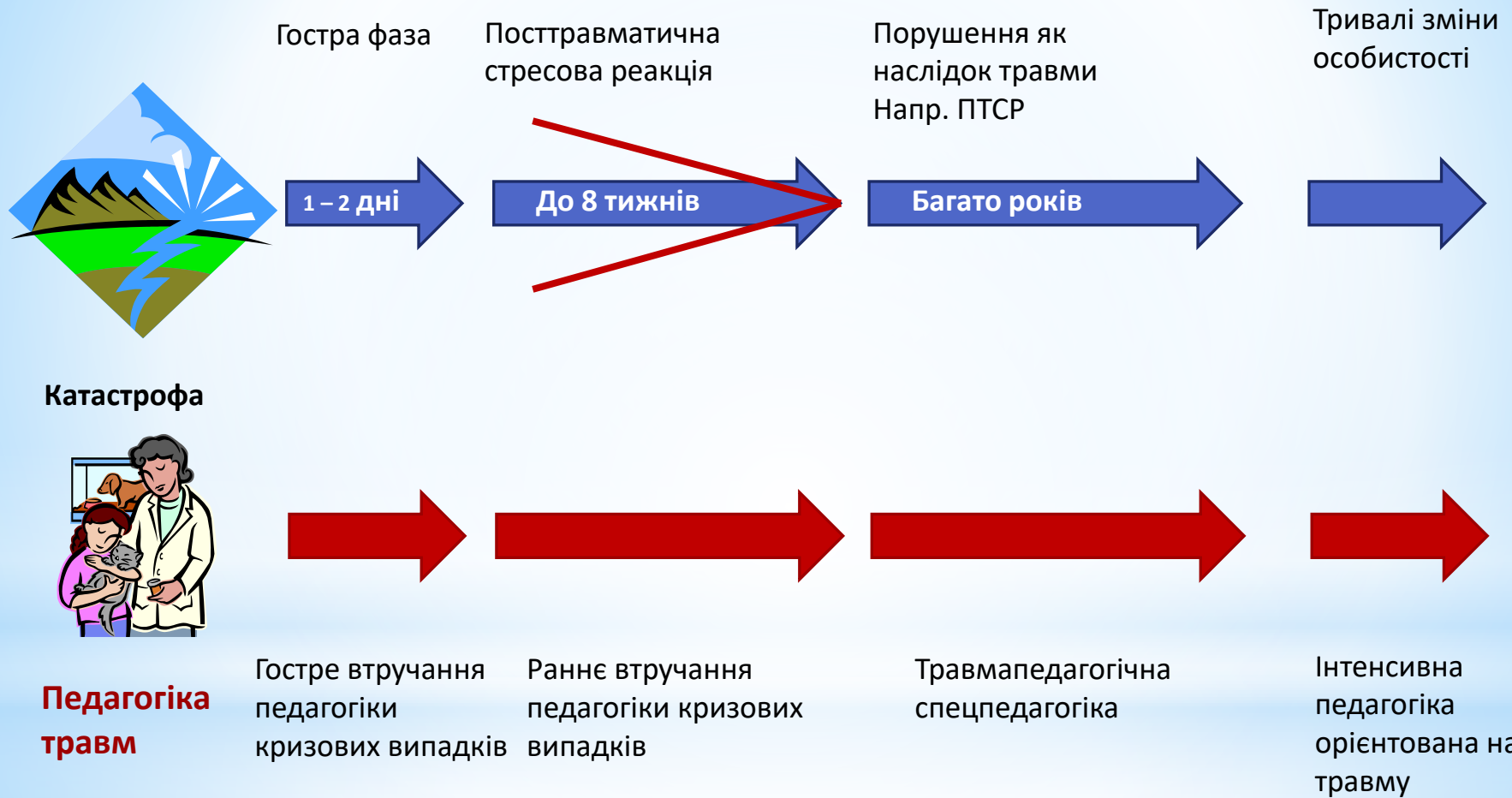
Неврологічні основи психотравматології

Трихотомія мозку

Психотравма & педагогічне втручання

Аспекти педагогіки кризових випадків та педагогіки травм на основі Вальдорфської педагогіки

- * Педагогічні принципи
- * Методи
- * Структури
- * Пропозиції
- * Загальна концепція

Педагогіка кризових випадків та педагогіка травм

1. Внутрішнє ставлення

Педагогічний принцип

- * Концепція „хорошої причини“
- * Кожну поведінку з відхиленням від норми можна зрозуміти та оцінити як невдалу спробу вилікувати самого себе.
- * Поведінка з відхиленням від норми є криком про допомогу!

Педагогіка кризових випадків та педагогіка травм

2. методи педагогіки кризових випадків

Директиви

1. Дозволити, відчути та опрацювати почуття

2. Вербалізувати досвід, відчуття та думки.

2.1 виразити досвід

2.2 життєва лінія

3. Шукати креативні можливості вираження

3.1 вільне малювання

3.2 акварель

3.3 малювання форм

3. Шукати креативні можливості вираження

3.4 Співи

3.5 Гра на музичних інструментах

3.6 Танці

3. Шукати креативні можливості вираження

3.7 Моделювати, місити, працювати з пластиліном

4. Доглядати за чуттями

4.1 дотик

4.2 Життєве відчуття

4.3 Рух

4.4 Баланс

5. Відчути тіло

5.1 Географія тіла

5.2 тілесний контакт

5.3 Масаж

6. Доглядати ритми – створити ритуали

6.1 посилити життєву енергію

6.2 брати і давати

6.3 заново структурувати день

7. Розвивати рух

7.1 Прогулянки

7.2 Пальчикові ігри

7.3 Стрибки на скакалці

7.4 Спорт

7.5 Евритмія

8. Слідкувати за мовою

8.1 мова звільняє

8.2 Мова лікує

8.3 Лікувальні історії

9. Посилити пам'ять та здатність концентруватися

9.1 Ігри з нитками

9.3 Терапевтична ручна робота

9.2 Малювати форми

9.4 майструвати

10. Спонукаати гратися

10.1 Довільна гра

10.2 Рухливі ігри

10. Спонукати гратися

10.3 Ігри в колі

10.4 Хоровод та народні танці

10. Спонукати гратися

10.5 Ігри в групах

11. Спонукаати отримувати досвід

11.1 Стрибки на скакалці

11.2 Циркова педагогіка

11. Спонукаати отримувати досвід

11.3 посилити віру в себе і в інших

11.5 сприяти успішному досвіду

11.4 Підбадьорити

12. Пережити самоефективність

12.1 планувати – планувати майбутнє

12.2 виконувати практичні ручні роботи

12.3 Проводити проекти

12.4 будувати будинок

13. Розбудувати та посилити соціальні навички

14. Турбуватися про збалансоване харчування

15. Турбуватися про відпочинок

16. Дотримуватися духовно-релігійних почуттів

17. Радість лікує

Педагогічний принцип

Концепція „хорошої причини“

Кожну поведінку з відхиленням від норми можна зрозуміти та оцінити як невдалу спробу вилікувати самого себе.

Поведінка з відхиленням від норми є криком про допомогу!

Педагогіка кризових випадків та педагогіка травм

3. Травма-педагогічні структури

Школа як „безпечне місце“

Лікувати за допомогою захисту та безпеки

Рівень мови та спільноти

- чітке і приязне звертання
- короткі прості речення
- чітка артикуляція
- обережно з критикою

Мова та спільнота лікують

Часовий рівень

- урок
- день, тиждень, місяць, рік

Ритмізація, ритуалізація лікують

Біографічний рівень

- коригувати досвід
- Набратися нвого досвіду

Лікувати за допомогою корекції травматичного досвіду

Психічний рівень

- зовнішня територія
- архітектура
- кольори
- класна кімната
- чіткі правила

Чіткість, прозорість, естетика лікують

Рівень відносин

- Вчитель-учень
- Клас
- вчитель-учень
- колегіум

Відносини лікують

Шкільна пропозиція Пропозиції на уроках

а. когнітивно-змістові пропозиції

Шкільна пропозиція Пропозиції на уроках

в. Доповнюючі змісти на уроці

- наука про виховання
- наука про відносини
- робота з біографіями
- наука про життя

Шкільна пропозиція Пропозиції на уроках

с. Мистецько-музичні пропозиції

Шкільна пропозиція Пропозиції на уроках

d. Практичні пропозиції для ручної праці

Шкільна пропозиція Пропозиції на уроках

е. Пропозиції порухатися

Шкільна пропозиція Пропозиції на уроках

f. Екологічні пропозиції

Шкільна пропозиція Пропозиції на уроках

г. театральні-педагогічні пропозиції

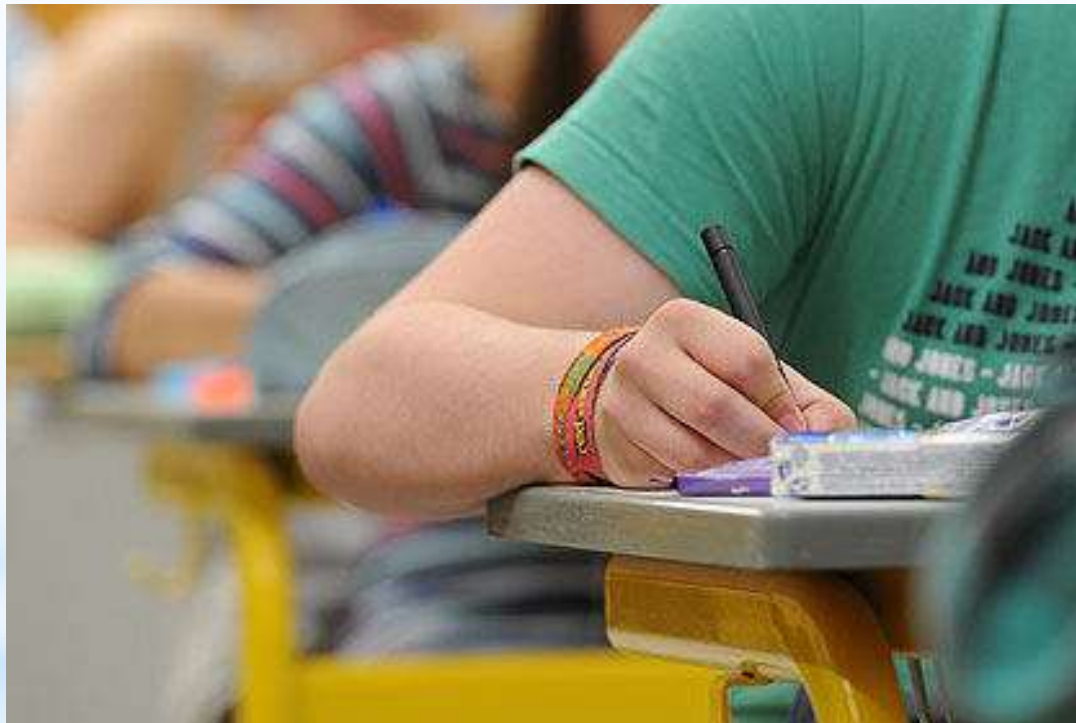
Шкільна пропозиція Пропозиції на уроках

h. Індивідуальні пропозиції розвитку

Шкільна пропозиція Пропозиції на уроках

i. Індивідуальна підготовка до іспиту

Шкільна пропозиція Пропозиції на уроках

j. Індивідуальна підготовка до професійного життя

Шкільна пропозиція Соціально-педагогічні пропозиції

а. Пропозиції педагогіки набування досвіду

Шкільна пропозиція

Соціально-педагогічні пропозиції

b. Циркова педагогіка

Шкільна пропозиція

Соціально-педагогічні пропозиції

с. Тренінг проти агресії

Шкільна пропозиція Соціально-педагогічні пропозиції

d. Тренінг розвитку навичок

Шкільна пропозиція
Соціально-педагогічні пропозиції

е. Робота з біографією

Шкільна пропозиція
Соціально-педагогічні пропозиції

f. Акція „Дитячий стіл“

Шкільна пропозиція Соціально-педагогічні пропозиції

г. Акція „Магазин Second“

Шкільна пропозиція Соціально-педагогічні пропозиції

h. Пропозиція для мами і дитини

Шкільна пропозиція
Індивідуальний кризовий супровід

Шкільна пропозиція Медично-психологічно-терапевтичні пропозиції

а. Супровід шкільного лікаря

Шкільна пропозиція

Медишно-психологічно-терапевтичні пропозиції

b. Супровід медичного персоналу

Шкільна пропозиція

Медишно-психологічно-терапевтичні пропозиції

с. Психологічний супровід

Шкільна пропозиція

Медично-психологічно-терапевтичні пропозиції

с. Супровід шкільних терапевтів

→ Форми терапії, які починаються з життєвого тілесного рівня

Ванни

Шкільна пропозиція Меди́чно-психологі́чно-терапе́втичні пропозиції

с. Супровід шкільних терапевтів

→ Форми терапії, які починаються з життєвого тілесного рівня

Ритмічні втирання

Шкільна пропозиція Медишно-психологічно-терапевтичні пропозиції

с. Супровід шкільних терапевтів

→ Форми терапії, які починаються з життєвого тілесного рівня

Пов'язки та накладання

Шкільна пропозиція

Медишно-психологічно-терапевтичні пропозиції

с. Супровід шкільних терапевтів

→ Форми терапії, які починаються з життєвого тілесного рівня

Ароматерапія

Шкільна пропозиція Меди́чно-психологі́чно-терапе́втичні пропозиції

с. Супровід шкільних терапевтів

→ Форми терапії, які починаються з життєвого тілесного рівня

Пропозиції терапевтичного харчування

Шкільна пропозиція Медично-психологічно-терапевтичні пропозиції

с. Супровід шкільних терапевтів

→ Форми терапії, які починаються з життєвого тілесного рівня

Форми терапії, спрямовані на чуття

Шкільна пропозиція

Медично-психологічно-терапевтичні пропозиції

с. Супровід шкільних терапевтів

→ Форми терапії, які починаються з життєвого тілесного рівня

Лікувальна Евритмія

Шкільна пропозиція

Медично-психологічно-терапевтичні пропозиції

с. Супровід шкільних терапевтів

→ Форми терапії, які починаються з життєвого тілесного рівня

Терапія за допомогою мистецтва

Шкільна пропозиція

Медично-психологічно-терапевтичні пропозиції

с. Супровід шкільних терапевтів

→ Форми терапії, які починаються з життєвого тілесного рівня

Музична терапія

Шкільна пропозиція

Медично-психологічно-терапевтичні пропозиції

с. Супровід шкільних терапевтів

→ Форми терапії, які починаються з життєвого тілесного рівня

Терапія у музичному
приміщенні

Шкільна пропозиція

Медично-психологічно-терапевтичні пропозиції

с. Супровід шкільних терапевтів

→ Форми терапії, які починаються з життєвого тілесного рівня

Терапія за допомогою
кольорових тіней

Шкільна пропозиція

Медишно-психологічно-терапевтичні пропозиції

с. Супровід шкільних терапевтів

→ Форми терапії, які починаються з життєвого тілесного рівня

Розвиток мовлення

Шкільна пропозиція

Медично-психологічно-терапевтичні пропозиції

с. Супровід шкільних терапевтів

→ Форми терапії, які починаються з життєвого тілесного рівня

Терапія за допомогою казок та історій

Шкільна пропозиція

Медично-психологічно-терапевтичні пропозиції

с. Супровід шкільних терапевтів

→ Форми терапії, які починаються з життєвого тілесного рівня

Терапія за допомогою драматичної гри

Шкільна пропозиція Медично-психологічно-терапевтичні пропозиції

с. Супровід шкільних терапевтів

→ Форми терапії, які починаються з життєвого тілесного рівня

Терапія за допомогою роботи в саду

Шкільна пропозиція Медично-психологічно-терапевтичні пропозиції

с. Супровід шкільних терапевтів

→ Форми терапії, які починаються з життєвого тілесного рівня

Лікувальна община

Шкільна пропозиція Меди́чно-психологі́чно-терапе́втичні пропозиції

с. Супровід шкільних терапевтів

→ Форми терапії, які починаються з життєвого тілесного рівня

Ігрова терапія

Шкільна пропозиція Меди́чно-психологі́чно-терапе́втичні пропозиції

с. Супровід шкільних терапевтів

→ Форми терапії, які починаються з життєвого тілесного рівня

Психотерапія

Шкільні пропозиції Зоотерапевтичні пропозиції

а. Зоотерапевтичні види діяльності

Шкільні пропозиції

Зоотерапевтичні пропозиції

b. Зоотерапевтична педагогіка

Шкільні пропозиції

Зоотерапевтичні пропозиції

с. Зоотерапія

Шкільна пропозиція
Духовна пропозиція

Педагогіка кризових випадків та педагогіка травм

5. Загальна концепція

Супровід та лікування фази педагогіки травми

Забезпечити захист та безпеку (базова впевненість)

Педагогічний директив

- інтенсивний догляд за тілом та забезпечення
- здорове харчування
- структурований розпорядок дня
- ритмізація та ритуали
- тілесний контакт
- привітна зустріч

Педагогічні заходи

- пропозиції педагогіки чуттів
- педагогіка набуття досвіду
- сільське г-тво/садівництво

Терапевтичні заходи

- масажі
- ванни
- ритмічні втирання
- накладки
- пластирі/моделювати/місити

Забезпечити надійні стосунки (зв'язок та довіра)

Педагогічний директив

- забезпечити надійні стосунки
- посилити позитивні інтеракції
- сприяти поведінці налагодження зав'язків
- командна робота

Педагогічні заходи

- лікувальна община
- педагогіка набуття досвіду
- зоопедагогіка
- евретмія
- командні ігри
- танці

Терапевтичні заходи

- мистецька терапія
- музична терапія
- терапія за допомогою драматичної гри
- мовна терапія
- терапія за допомогою казок та історій

Коригувати травматичний досвід Знайти сенс/інтегрувати травму (сміливість розвиватися)

Педагогічний директив

- робота над самооцінкою
- радість від життя
- знайти власне місце
- укорінення, знайти рідний дім
- розробка майбутніх перспектив
- знайти сенс
- інтеграція травми

Педагогічні заходи

- педагогіка набуття досвіду
- наука про відносини
- наука про виховання
- театральна педагогіка
- проекти ручної роботи
- практика

Терапевтичні заходи

- робота з біографією
- терапія за допомогою історій
- ігрова терапія

Посттравматичне зростання

Обернути кризу на шанс

Посттравматичне зростання

1. Більше цінувати власне життя
2. Нові перспективи у житті
3. Поглиблення стосунків з людьми
4. духовно-релігійне поглиблення
5. Дорослішання особистості

Посттравматичне зростання: вирости за рахунок страждання

<http://u.jimdo.com/www400/o/sf259d25c303ff088/img/ic8058df5fef21ff1/1411747292/std/image.jpg>

Мета втручання педагогіки кризових випадків та педагогіки травм

Педагогіка кризових випадків прагне перетворити біографічну катастрофу, яка була неунікненою, у біографічний шанс!

Дякую за увагу!

Дякую за увагу!

Можливість допомагати травматизованим дітям та підліткам ми завдячуємо пожертвам та волонтерській діяльності педагогам та помічникам.

Як Ви можете допомогти:

- Розповідайте про нашу роботу
- Поширюйте інформацію про педагогіку кризових ситуацій
- Пожертви, наприклад замість подарунків

Більше інформації про можливості зробити пожертву та про співпрацю
www.freunde-waldorf.de/notfallpaedagogik

